

Silueta s imaginárním portrétem Josefa Lindy od Jindřicha Ulřicha z roku 2011. Žádný autentický portrét J. Lindy není znám.

Josef Linda

(* 1789 nebo 1792 – † 1834)

„Byl to den za časů těch, když se počínali věkové vlasti naší, jako se počíná každý den jítrem ranním, a každý rok jarní dobou: ale dnové ti uplynuli do hlubiny věčnosti, jako do nedohledných oblaků v kolotání větrů uplynul dým ohně, na něž přikládávali dědové naši...“

(Záře nad pohanstvem, 1818)

Josef Linda, novinář, básník a spisovatel, se narodil v domku, jenž stával v Nových Mítovicích v těchto místech, manželům Emanuelu Lindovi a Dorotě, rozené Dobiášové. Přesný rok narození není znám, protože záznam byl do matriky zpětně dopsán – udává se letopočet 1789 nebo 1792. Skromné živobytí rodině poskytovalo otcovo zaměstnání v hutích a práce na nevelkých polnostech. Josef, ze sourozenců nejstarší, vyrůstal po úmrtí svých dvou bratrů se třemi sestrami. První vzdělání získal Josef Linda v rodné obci, němčinu a základy latiny si osvojil díky místnímu faráři. Nadaný žák za podpory stipendia i s přispěním vlastního přivýdělků pokračoval ve studiu na plzeňském gymnáziu. Po absolvování nezbytné univerzitní přípravy vystudoval na univerzitě v Praze práva (1813 až 1816). Přátelské styky s vlastenecky smýšlejícími studenty a literáty i přednášky Josefa Dobrovského ho podnítily ke studiu slovanských jazyků a dějin. Jeho blízkým přítelem byl Václav Hanka, s nímž sdílel v Praze na Starém Městě podnám u rodiny Mádlovy. Oba usilovali o ruku jejich dcery Barbory. Ta však dala přednost Hankovi, což vedlo

Podoba rodného domu Josefa Lindy z roku 1964 (obecní kronika Nových Mítovic).

Titulní list prvního vydání *Záře nad pohanstvem* (1818) ze sbírek Národního muzea. Ve frontispisu výjev zavraždění sv. Václava bratrem Boleslavem (ryl Vincenc Gottmann)

První vydání divadelní hry Jaroslav Šternberg v boji proti Tatarům (1823) s vlastnoručněm věnováním Josefa Lindy Národnímu muzeu.

k ukončení přátelství a spolupráce. Do literární historie se jména obou mužů zapsala v souvislosti s objevy domnělých staročeských památek ze 13.–14. a 9.–10. století, *Rukopisů Královédvorského a Zelenohorského*. Nálezy byly oznámeny v letech 1817 a 1818 a jejich pravost byla brzo zpochybněna. Hanka a Linda byli označeni za falzifikátory a literární mystifikátory. S ohledem na své literární dílo bývá Linda pokládán za původce epických skladeb *Rukopisů*. Do konce svého života se Linda k otázce možného autorství nevyjádřil a o jejich pravost se vedou spory do dnešních dnů. Na začátku řady objevů pochybných, údajně středověkých českých literárních památek, byl už v roce 1816 Lindův nálezy rukopisu *Písně Vyšehradské*.

Po ukončení studia práv žádal Linda neúspěšně o místo gymnaziálního profesora v Praze. Namísto učitelského působení se plně zaměřil na literaturu a žurnalistiku. Již v době studií se vedle staršího českého písemnictví seznamoval také s díly francouzskými, anglickými a ruskými, byl ovlivněn i antickou literaturou. Proslavil se především jako autor první novočeské historické prózy *Záře nad pohanstvem nebo Václav a Boleslav – Vyobrazení z dávnověkosti vlastenské*, vydané v roce 1818. Českou literární tvorbu první poloviny 19. století Linda obohatil také jako dramatik, a to divadelní hrou *Jaroslav Šternberg v boji proti Tatarům*, z roku 1823.

Lindovou vlastní životní náplní byla práce novinářská, které dal přednost i před úřednickým místem v pražské univerzitní knihovně, kde působil v letech 1822–1825. Od konce roku 1817 redigoval *Císařské královské pražské noviny*, vydávané Janem Ferdinandem rytířem ze Schönfeldu, a v letech 1820–1824 týdeník *Vlastenský zvěstovatel*. Po změně vydavatele (Bohumil Haase) pak v letech 1825–1833 řídil redakci *Pražských novin* s významnou beletristickou přílohou *Rozličnosti Pražských novin* (1826–1833). Do těchto periodik také Linda sám psal. Mezi jeho příspěvky nacházíme například mravoučné povídky, články o historii, satirické črty, básně (zejména příležitostného obsahu), ale také veršované bajky, romanci (*Jiří Poděbrad*, 1818) i překlady z cizích literatur.

Do spisovatelova života však záhy zasáhla těžká nemoc. Tuberkulóza, s níž se potýkal již od mládí, Lindu postupně omezovala i v novinářské profesi. Od května roku 1830, kdy pro své zhoršující se zdraví přesídlil na venkov, vedl redakci už pouze prostřednictvím svého přítele Františka Bohumila Tomsy. Josef Linda zemřel jako svobodný dne 10. února 1834 v Praze v nemocnici u Milosrdných bratří a pochován byl na Olšanských hřbitovech. *Pražské noviny* na něj vzpomněly kratičkým nekrologem.

Zřizovatelé: Národní muzeum – Matice česká, sekce Společnosti Národního muzea, ve spolupráci s Obecním úřadem v Nových Mítovicích – říjen 2011
Typografie, tisk: FAST reklamní studio s. r. o., Praha 10
Kontakt: Matice česká, Václavské náměstí 68, 115 79 Praha 1, tel. 224 497 333, matice_ceska@nm.cz